

SZIESZTA

NAPI MELLÉKLETEK

Hétfő A DÉL SPORTJA

Kedd A PÉNZ BESZÉL,
GYÓGY-ÍR

Szerda RANDEVÚ

Csütörtök BIZALMASAN

Péntek DÉLMADÁR

SZERKESZTI: WERNER KRISZTINA, HEGEDŰS SZABOLCS ■ 2004. FEBRUÁR 7.

WWW.DELMAGYAR.HU

MÉSZÁROS BALÁZS MÁJUS ELSEJÉN ZÁRJA A TISZAI CIÁNKATASZTRÓFÁRÓL SZÓLÓ NAPLÓJÁT

A csatlakozással meghal a halászat

Mészáros Balázs: Apám azt mondta, hogy el kell köszönni a természettől

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

Bár a tiszai ciánszennyezés utóhatásaival foglalkozó, Az Örökség: egy halász története című dokumentumfilm nem került be a legjobb öt alkotásba az Oscar-díjért folyó versenyben, a film főszereplőjének minden elismerés kijár a halásztársadalom és a Tisza érdekében vívott elkeseredett küzdelméért. Mészáros Balázs algyői halász négy éve írja naplószerűen önéletrajzi könyvét. Az Örökségem című kötetbe rajtuk kívül eddig még soha senki nem tekinthetett bele.

„2000. január 25-én végre megengedett a Tisza. Régi jó szokásom szerint vízre raktuk a ladikot és boldog új évet kívántam neki. Ez úgy történik, hogy viszek egy üveg pezsgőt. Volt, amikor aput is lehívtam. A pezsgőbontás után a felét megiszom, megisszuk, a többi belelocsolom a ladikba. Másnap megkezdtem a varsák széthordását a vízben.”

(Részlet Mészáros Balázs Örökségem című készülő könyvéből)

A 80 kilós harcsa

– Gyuri atya a ladikomat is megáldotta. Amikor 1999. május 16-án a Gyevi Kócsag közelében megfogtam életem legnagyobb halát, egy nyolcvankilós harcsát, a Tiszának adózva szobrot állíttattam az algyői templomban a halászok védőszentjé-

nek, Nepomuki Szent Jánosnak. Gyuri atya misét mondott a szoborért, amit egy ismerősöm csinált. Az egyméteres szobrot a vakablakba állították. A ciánszennyezés-kor volt olyan hülye, aki azt mondta, azért történt az egész, mert a szobor háttal áll a Tiszának. Vannak olyan

napok az életemben, amelyek egybeillenek. Ilyen május 16-a. 1983-ban ezen a napon szereltem le a katonaságtól és a nagy halat is ekkor emeltem ki a varsából. Nagypám még ennél is nagyobb halat, egy százhárom kilósat fogott horoggal.

„Nem értettem, miért eszik meg a halakat”

„Emberemlékezet óta, és a visszaemlékezések szerint halászatból éltek a Mészáros család ősei. A nagypám nagyapja már az 1800-as évek elején halászott a Tiszán.”

– Apám tizenhárom évesen kezdett el halászni. Én háromesztendősen lehettem, amikor levitt a Tiszára és megismertetett a madarakkal, fákkal, bokrokkal és halakkal. Nagyon

szerettem a halakat, de kisgyermekként nem értettem, miért eszik meg őket. Sajnáltam a halakat. Az én ötvenkilós apám nem állt másból, mint tenyérből és szívből. Mindig azt mondta nekem: Fiam, a jóból keveset adnak. Apu sokat látott, átélte az ötvenes éveket, kilencszázhetvenben elvitte az árvíz a házunkat, egyszóval sok mindent megélt, de világlátásban a halászatból tartotta el a családját, halászként ment nyugdíjba és halászként halt meg tavaly júniusban. Nekem 2000-ig összesen két munkahelyem volt, noha mindig halásznak tartottam magam, dolgoztam kábelszerelőként is. A ciánszennyezés óta voltam már favágó, vízór, gépkocsivezető, segédmunkás, sírásó, éjjeliőr, anyagmozgató, segédgátló, meg ki tudja még mi. Azóta tizennyolc munkahelyem volt. Jelenleg mező-örként dolgozom.

„Január 30-án átszakadt a nagybányai Aurul bányavállalat egyik gátja és éjjel 2 óraker elindult egy eddig soha nem látott környezeti katasztrófa én felém. Nem tudtam, hogy mit is kellene csinálnom. Pár napra rá megdöbbentő táviratot kaptam a halászati felügyelőtől. Abba kell hagyni a halászatot, ki kell pakolni a Tiszából az összes halászeszközt.”

– A cián február 3-án, a ne-

vem napján ömlött a Szamosból a Tiszába Vásárosnamény-nál. Február 10-én és 11-én éjszaka ladikból szedtem össze a döglött halakat Tápénál, nappal pedig homokzsákokat pakoltam a fokokra, a Tisza mélyebben fekvő részeire, hogy az árterekre ne kerüljön ki a mérge. Apám, aki utoljára az édesanyja temetésén sírt, állt a Tisza partján és folytak a könnyei. Amíg élek nem felejtem el azt, amit akkor mondtam: Látod, így lehet elpusztítani az országot egy puska lövés, egy pofon elcsattanása nélkül. Figyeld meg, nem lesznek felelősök. Fiam, el kell köszönni a természettől.

„Itt járt a bírósági végrehajtó, és nem tudtam fizetni. Nem tudom, mi fog történni, mi lesz velem. Nem azért nem fizetek, mert nem akartam, hanem mert nincs miből. Bár volna lehetőségem leróni a tartozásomat. Éreztem, hogy ez lesz a vége. De bíztam magamban és a Tiszában. A ciánszennyezés óta minden megváltozott.”

Kikapcsolták az áramot

– A cián előtt jól éltem. Mindent meg tudtam venni a családomnak, nyaranként üdülni jártunk, új felszereléseket vásároltam. Volt olyan, hogy naponta ötezer forintot kerestem

a halászzal, most meg húsz-ezerből élek egy hónapig. Amikor új házat vettünk, úgy voltam vele, hogy 2000-ben könnyen kifizetem a hátralévő másfél millió forintos részletet. Ehelyett már hónapok óta nincs villanyunk. Kikapcsolták az áramot, mert tartoztunk pár ezer forinttal. Ahhoz, hogy visszakapcsolják, az új szabványoknak megfelelően kellene felszerelni a villanyórát és az érintésvédelmi rendszernek is meg kellene felelni, meg ki tudja még mi mindennek. Mindez kétszázezer forintba kerülne. Ha lenne ennyi pénzem, az biztos, hogy elsőként a tartozásaimat adnám meg. Így aztán marad a gyertya, aminek szép a lángja, ha nem szükségéből van. Allítom, hogy én már több gyertyát égettem el, mint amennyit az algyői templomban elégettek. Úgy járok-kelek itt esténként a házban a gyertyával, mint valami törpe a bányaszlámpával.

„Az utamat végigjártam, a pályámat végigfutottam, a hitemet megtartottam.”

– Ezzel a mondattal zárom majd a naplómát május elsején. Az uniós csatlakozással ugyanis gyakorlatilag meghal a tiszai halászat, mert akkortól nem vagy csak nagyon szigorú feltételek mellett kerülhet folyóvízi hal kereskedelmi forgalomba.

SZABÓ C. SZILÁRD